

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 27. septembra 2007*

Vo veci C-351/04,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (Spojené kráľovstvo), z 22. júla 2004 a doručený Súdnemu dvoru 16. augusta 2004, ktorý súvisí s konaním:

Ikea Wholesale Ltd

proti

Commissioners of Customs & Excise,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia P. Kūris, R. Silva de Lapuerta, J. Makarczyk a G. Arestis (spravodajca),

* Jazyk konania: angličtina.

generálny advokát: P. Léger,
tajomník: K. Sztranc-Sławiczek, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 27. októbra 2005,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Ikea Wholesale Ltd, v zastúpení: B. Servais a Y. Melin, advokáti,

— vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: M. Bethell, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci R. Thompson, QC,

— Rada Európskej únie, v zastúpení: J.-P. Hix, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci G. Berrisch, Rechtsanwalt,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: E. Righini a K. Talaber-Ricz, ako aj C. Brown, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 6. apríla 2006,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka na jednej strane platnosti nariadenia Rady (ES) č. 2398/97 z 28. novembra 1997 o uložení konečných antidumpingových ciel na dovozy bavlnenej posteľnej bielizne pochádzajúcej z Egypta, Indie a Pakistanu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 332, s. 1) a na druhej strane zlučiteľnosti s právom Spoločenstva nariadenia Rady (ES) č. 1644/2001 zo 7. augusta 2001, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 2398/97 a o pozastavení jeho účinnosti vo vzťahu k dovozom pochádzajúcim z Indie [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 219, s. 1), nariadenia Rady (ES) č. 160/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie č. 2398/97 a o skončení konania vo vzťahu k dovozom pochádzajúcim z Pakistanu [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 26, s. 1) a nariadenia Rady (ES) č. 696/2002 z 22. apríla 2002 o potvrdení konečných antidumpingových ciel na dovozy bavlnenej posteľnej bielizne pochádzajúcej z Indie, ktoré boli uložené nariadením č. 2398/97 zmeneným a pozastaveným nariadením č. 1644/2001 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 109, s. 3) (ďalej len spolu „následné nariadenia“).
- 2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu vzniknutého z odmietnutia zo strany Commissioners of Customs & Excise (ďalej len „Správa nepriamych daní“) vrátiť antidumpingové clá zaplatené spoločnosťou Ikea Wholesale Ltd (ďalej len „Ikea“) v rámci dovozov bavlnenej posteľnej bielizne pochádzajúcej z Pakistanu a Indie.

Právny rámec

- 3 Ustanovenia upravujúce uplatnenie antidumpingových opatrení Európskym spoločenstvom sú uvedené v nariadení Rady (ES) č. 384/96 z 22. decembra 1995 o ochrane

pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskeho spoločenstva (Ú. v. ES L 56, s. 1; Mim. vyd. 11/010, s. 45, ďalej len „základné nariadenie“).

4 Článok 1 ods. 1 základného nariadenia stanovuje, že antidumpingové clo sa môže vzťahovať na akýkoľvek dumpingový výrobok, ktorého prepustenie do voľného obehu v Spoločenstve spôsobuje ujmu.

5 Článok 2 ods. 6 a 11 základného nariadenia stanovuje:

„6. Čiastky zodpovedajúce výške predajných, všeobecných a administratívnych nákladov a zisku sú založené na skutočných údajoch, ktoré sa týkajú výroby a predaja podobného výrobku pri bežnom obchodovaní, výrobcom alebo vývozcom, ktorý podliehajú prešetrovaniu. Ak takéto čiastky nemožno stanoviť na takomto základe, môžu byť stanovené na základe:

a) váženého priemeru skutočných čiastok, určených pre iných vývozcov alebo výrobcov, ktorí podliehajú prešetrovaniu na výrobu a predaj podobného výrobku na domácom trhu krajiny pôvodu;

...

11. Podľa ustanovení, ktoré upravujú spravodlivé porovnanie, je existencia dumpingových rozpätí počas obdobia prešetrovania spravidla stanovená na základe

porovnania váženého priemeru normálnej hodnoty s váženým priemerom cien všetkých vývozných porovnateľných obchodných prípadov do spoločenstva alebo porovnaním individuálnych normálnych hodnôt a individuálnych vývozných cien do spoločenstva v jednotlivých obchodných prípadoch. Normálnu hodnotu stanovenú na základe váženého priemeru možno však porovnať s cenami jednotlivých individuálnych vývozných transakcií do spoločenstva, ak existuje model vývozných cien, ktorý sa významne odlišuje medzi rôznymi kupujúcimi, regiónmi alebo časovými obdobiami a ak by metódy špecifikované v prvej vete tohto odseku neodrážali plnú mieru praktizovaného dumpingu. Tento odsek nebráni používaniu výberu vzoriek v súlade s článkom 17.“

6 Článok 3 ods. 5 tohto nariadenia stanovuje:

„Vyhodnotenie dopadu dumpingových dovozov na príslušné výrobné odvetvie spoločenstva zahŕňa vyhodnotenie všetkých relevantných hospodárskych faktorov a ukazovateľov, ktoré majú vplyv na stav výrobného odvetvia vrátane skutočnosti, že výrobné odvetvie je ešte stále v procese zotavovania sa z účinkov minulého dumpingu alebo subvencovania, veľkosti skutočného dumpingového rozpätia, skutočného alebo potenciálneho poklesu odbytu, ziskov, výroby, podielu na trhu, produktivity, návratnosti investícií, využitia kapacít; faktorov ovplyvňujúcich ceny v spoločenstve; skutočných a potenciálnych negatívnych vplyvov na peňažný tok, zásoby, zamestnanosť, mzdy, rast, schopnosť navýšenia kapitálu alebo investícií. Tento zoznam nie je vyčerpávajúci, ani nemôžu byť jeden alebo viaceré z týchto faktorov nevyhnutne rozhodujúcim vodidlom.“

7 Základná právna úprava v oblasti ciel je stanovená nariadením Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307). Ustanoveniami tohto nariadenia, ktoré sú uplatniteľné na predmetné konanie, sú články 236 a 239.

- 8 Nariadenie Rady (ES) č. 1515/2001 z 23. júla 2001 o opatreniach, ktoré môže prijať Spoločenstvo na základe správy prijatej orgánom na urovnávanie sporov WTO, ktorá sa týka antidumpingových a antidotačných opatrení (Ú. v. ES L 201, s. 10; Mim. vyd. 11/038, s. 50), upravuje vo svojom odôvodnení č. 6:

„Opravný prostriedok na OUS nepodlieha časovému obmedzeniu. Odporúčania v správe prijatej [orgánom na urovnávanie sporov (ďalej len ‚OUS‘)] majú len účinok do budúcnosti. V dôsledku toho je vhodné upresniť, ktoré opatrenia prijaté na základe tohto nariadenia nadobudnú účinnosť odo dňa nadobudnutia ich účinnosti, ak nie je stanovené inak, a nestanoví sa tým základ pre úhradu ciel zavedených k tomuto dátumu.“

- 9 Článok 1 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje:

„1. Ak OUS prijíma správu týkajúcu sa opatrení Spoločenstva prijatých na základe [základného] nariadenia, nariadenia Rady (ES) č. 2026/97 [zo 6. októbra 1997 o ochrane pred subvencovanými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskeho spoločenstva (Ú. v. ES L 288, s. 1; Mim. vyd. 11/010, s. 78)], alebo tohto nariadenia (ďalej len ‚opatrenie na urovanie sporu‘), Rada môže prijať jednoduchou väčšinou na návrh predložený Poradným výborom, vytvoreným na základe článku 15 [základného] nariadenia alebo článku 25 nariadenia (ES) č. 2026/97 (‚Poradný výbor‘), jedno alebo viac týchto opatrení, keď sa domnieva, že je potrebné:

- a) zrušiť alebo zmeniť a doplniť opatrenie;
- b) prijať iné osobitné opatrenia, ktoré sa považujú za potrebné za určitých okolností.“

10 Podľa článku 2 ods. 1 nariadenia č. 1515/2001:

„Rada môže takisto prijať opatrenia uvedené v článku 1 ods. 1, aby sa vzal do úvahy právny výklad vypracovaný v správe prijatej OUS s ohľadom na opatrenie, ktoré nie je potrebné na urovanie sporu, ak sa domnieva, že je to vhodné.“

11 Článok 3 tohto nariadenia znie takto:

„Akékoľvek opatrenia prijaté podľa nariadenia nadobudnú účinnosť dňom nadobudnutia ich platnosti, ak nie je ustanovené inak, a nestanoví sa tým základ pre úhradu cla zavedeného k tomuto dátumu.“

12 Nariadenie Komisie (ES) č. 1069/97 z 12. júna 1997 zaviedlo dočasné antidumpingové clo na dovozy bavlnenej posteľnej bielizne pochádzajúcej z Egypta, Indie a Pakistanu (Ú. v. ES L 156, s. 11, ďalej len „dočasné nariadenie“). Nariadením č. 2398/97 Rada zaviedla konečné antidumpingové clo na tieto dovozy.

13 Vzhľadom na odporúčania OUS týkajúce sa týchto dovozov a ustanovenia nariadenia č. 1515/2001 Rada prijala 7. augusta 2001 nariadenie č. 1644/2001. Dňa 28. januára a 22. apríla 2002 prijala nariadenie č. 160/2002 a č. 696/2002. Žiadne z týchto troch nariadení neupravuje vrátenie súm už zaplatených podľa nariadenia č. 2398/97.

- 14 Dohoda o uplatňovaní článku VI Všeobecnej dohody o clách a obchode 1994 (Ú. v. ES L 336, 1994, s. 103; Mim. vyd. 11/021, s. 189, ďalej len „antidumpingová dohoda“) sa nachádza v prílohe 1A Dohody o založení svetovej obchodnej organizácie (WTO) podpísanej v Marakéši 15. apríla 1994 a schválenej rozhodnutím Rady 94/800/ES z 22. decembra 1994 týkajúcim sa uzavretia dohôd v mene Európskeho spoločenstva, pokiaľ ide o záležitosti v rámci jeho kompetencie, ku ktorým sa dospelo na Uruguajskom kole multilaterálnych rokovaní (1986 — 1994) (Ú. v. ES L 336, s. 1; Mim. vyd. 11/021, s. 80). Príloha 2 dohody o založení WTO obsahuje Dohovor o pravidlách a postupoch pri urovnávaní sporov. V súlade s týmto dohovorom bol založený OUS.

- 15 Článok 3 ods. 2 tohto dohovoru stanovuje:

„... Členovia uznávajú, [že systém urovnávania sporov WTO] slúži na zabezpečenie ochrany práv a záväzkov členov podľa uvedených dohôd a na vyjasnenie existujúcich ustanovení týchto dohôd v súlade s obvyčajovými pravidlami výkladu medzinárodného práva verejného. Odporúčania a rozhodnutia OUS nemôžu rozšíriť alebo zmenšiť práva a záväzky poskytnuté uvedenými dohodami.“

Konanie pred OUS

- 16 Vo svojej správe z 30. októbra 2000 osobitná skupina na urovnávanie sporov (ďalej len „osobitná skupina“) dospela k záveru, že Európske spoločenstvá konali spôsobom nezlučiteľným s ich povinnosťami vyplývajúcimi z článkov 2.4.2, 3.4 a 15 antidumpingovej dohody, čo sa týka metódy používanej pri šetreniach smerujúcich k prijatiu nariadenia č. 2398/97.

- 17 Spoločenstvo sa odvoláva na niektoré závery osobitnej skupiny. Odvolací orgán založený v rámci WTO (ďalej len „odvolací orgán“) vo svojej správe z 1. marca 2001 potvrdil, že metóda „nulovania“ uplatňovaná Spoločenstvom bola nezlučiteľná s článkom 2.4.2 antidumpingovej dohody a že Spoločenstvo konalo spôsobom nezlučiteľným s článkom 2.2.2 písm. ii) antidumpingovej dohody, keď v rámci antidumpingového šetrenia pristúpilo k výpočtu súm zodpovedajúcim správny nákladom a nákladom na uvedenie na trh, nákladom všeobecnej povahy a ziskom. Vzhľadom na tieto zistenia tento orgán odporučil, aby OUS požiadal Spoločenstvo o prijatie opatrení nevyhnutných na zabezpečenie zlučiteľnosti nariadenia č. 2398/97 s povinnosťami, ktoré mu vyplývajú z antidumpingovej dohody.
- 18 Dňa 12. marca 2001 OUS prijal správu odvolacieho orgánu a správu osobitnej skupiny zmenenú správou tohto orgánu.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 19 Ikea vykonáva v Spojenom kráľovstve činnosť výrobcu a predajcu tovaru určeného na vybavenie domácnosti.
- 20 Listom z 10. júna 2002 táto spoločnosť žiadala Commissioners (Správa nepriamych daní) o vrátenie antidumpingového cla zaplateného za dovoz bavlnenej posteľnej bielizne pochádzajúcej z Pakistanu a Indie podľa nariadenia č. 2398/97. Žiadala vrátenie sumy 230 301,74 GBP zodpovedajúcej clu na jej dovozy bavlnenej posteľnej bielizne pochádzajúcej z Pakistanu počas obdobia medzi marcom 2000 a 29. januárom 2002 a sumy 69 902,29 GBP zodpovedajúcej časti cla na dovozy výrobkov rovnakej povahy pochádzajúcich z Indie v priebehu obdobia medzi marcom 2000 a 8. augustom 2001. Táto žiadosť bola založená na článkoch 236 a 239 nariadenia č. 2913/92.

- 21 Ikea poukazovala na nezákonný charakter výpočtu výšky antidumpingového cla uskutočneného podľa nariadenia č. 2398/97, ako aj na nezákonnosť tohto nariadenia. Opierala sa najmä o správy, zistenia a závery schválené OUS 1. marca 2001. Listom z 26. júna 2002 Správa nepriamych daní zamietla žiadosť o vrátenie, ktorú predložila Ikea.
- 22 V dôsledku žiadosti podanej Ikeou smerujúcej k formálnemu správne preskúmaniu rozhodnutia o zamietnutí prijatého Správou nepriamych daní prieskumový pracovník listom z 27. novembra 2002 potvrdil toto rozhodnutie.
- 23 Ikea preto podala na VAT and Duties Tribunal of London žalobu proti rozhodnutiu prijatému v rámci preskúmania rozhodnutia Správou nepriamych daní. VAT and Duties Tribunal 8. septembra 2003 zamietol žalobu Ikey a rozhodol, že hoci Ikea mohla napadnúť zákonnosť nariadenia č. 2398/97 na základe článku 230 štvrtého odseku ES, neurobila tak v stanovenej lehote. V dôsledku toho sa VAT and Duties Tribunal domnieval, že Ikea sa nemohla vyhnúť stanovenému vyrubeniu spochybnením nariadení č. 2398/97, č. 1644/2001 a č. 160/2002 v rámci návrhu na začatie prejudiciálneho konania.
- 24 Dňa 31. októbra 2003 podala Ikea proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division podľa článkov 14 a 15 finančného zákona z roku 1994 (Finance Act 1994). Na podporu tohto odvolania Ikea v podstate tvrdí, že na jednej strane VAT and Duties Tribunal nesprávne rozhodol, keď dospel k záveru, že nariadenia č. 2398/97, č. 1644/2001 a č. 160/2002 sa jej dotýkajú priamo a individuálne a že na druhej strane sú tieto nariadenia v celom rozsahu alebo sčasti nezákonné. Dňa 17. januára 2004 bolo Ikei povolené zmeniť svoje odvolacie návrhy tak, že rozšírila svoje spochybnenia na nariadenie č. 696/2002.

Po tom, čo High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division, dospel k záveru, že Ikea nemala spôsobilosť podať podľa článku 230 štvrtého odseku ES žalobu proti nariadeniu č. 2398/97 a po zrušení rozhodnutia VAT and Duties Tribunal, rozhodol o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Vzhľadom na zistenia osobitnej skupiny OUS v jej správe z 30. októbra 2000, bode 7.2 písm. g) a h), WT/DS1412/R, a zistenia odvolacieho orgánu v jeho rozhodnutí z 1. marca 2002, bodoch 86 a 87, WT/DS1141/AB/R, je nariadenie... č. 2398/97... ako celok, alebo jeho časť, nezlučiteľné s právom Spoločenstva v tom, že:

- použilo nesprávnu metodológiu pri výpočte súm pre predajné, všeobecné a administratívne výdavky a pre zisky, v rozpore s článkom 2 ods. 6 písm. a) základného nariadenia, zmeneného a doplneného a článkom 2.2.2 písm. ii) antidumpingovej dohody,
- použilo nesprávnu metodológiu, ktorá zahŕňa prax „nulovania“ pri stanovení existencie dumpingových rozpätí, pri porovnávaní normálnej hodnoty z vývoznou cenou, v rozpore s článkom 2 ods. 11 základného nariadenia a článkom 2.4.2 antidumpingovej dohody, a/alebo
- nevyhodnotilo všetky príslušné škodlivé činitele, ktoré majú vplyv na stav výrobného odvetvia Spoločenstva a pochybilo pri určovaní ujmy pre výrobné odvetvie Spoločenstva, ak sa spolieha na dôkazy získané od spoločností, ktoré nie sú súčasťou výrobného odvetvia Spoločenstva, v rozpore s článkom 3 ods. 5 základného nariadenia a článkom 3.4 antidumpingovej dohody?

2. Sú všetky alebo niektoré z nasledujúcich nariadení...:

— ... č. 1644/2001...,

— ... č. 160/2002..., a/alebo

— ... č. 696/2002...,

nezlučiteľné s právom Spoločenstva (vrátane článku 1, článku 7 ods. 1 a článku 9 ods. 4 základného nariadenia v zmysle článkov 1, 7.1 a 9 antidumpingovej dohody), pokiaľ ide o to, že boli prijaté na základe prehodnotenia informácií zhromaždených počas obdobia prvotného prešetrovania, pričom toto prehodnotenie preukázalo, že počas prvotného obdobia prešetrovania nedošlo k žiadnemu dumpingu alebo len k dumpingu nižších úrovní, ale vyššie uvedené nariadenia nezabezpečujú vrátenie súm, ktoré už boli vyplatené na základe nariadenia 2398/97?

3. Sú nariadenia č. 1644/2001, 160/2002 a 696/2002 okrem toho nezlučiteľné s článkom 7 ods. 2 a článkom 9 ods. 4 základného nariadenia a zásadou proporcionality, pokiaľ dovoľujú takú úroveň antidumpingových ciel, ktorá nie je prísne proporcionálna vo vzťahu k objemu dumpingu alebo ujmy, ktoré má clo kompenzovať?

4. Líšia sa odpovede na vyššie uvedené otázky vo vzťahu k dovozom z Indie oproti dovozom z Pakistanu s ohľadom na:

— konania uskutočnené pred OUS a/alebo

— zistenia Komisie premietnuté v nariadeniach č. 1644/2001, 160/2002 a 696/2002?

5. Vo svetle odpovedí na vyššie uvedené otázky:

— musí vnútroštátny colný orgán vrátiť všetky antidumpingové clá alebo ich časť, ktoré vybral na základe nariadenia 2398/97, a

— ak áno, komu a za akých podmienok by malo byť vrátenie uskutočnené?“

O prejudiciálnych otázkach

²⁶ Svojou prvou otázkou vnútroštátny súd v podstate žiada Súdny dvor, aby posúdil platnosť nariadenia č. 2398/97 vzhľadom na antidumpingovú dohodu tak, ako je neskôr vykladaná odporúčaniami a rozhodnutiami OUS, ako aj vzhľadom na základné nariadenie.

O platnosti nariadenia č. 2398/97 vzhľadom na antidumpingovú dohodu tak, ako je vykladaná odporúčaniami a rozhodnutiami OUS

- 27 Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska tvrdí, že odporúčania a rozhodnutia OUS jasne predstavujú jediný základ žaloby, pretože platnosť nariadenia č. 2398/97 nebola predmetom žiadnej samostatnej žaloby pred uvedenými návrhmi. Tvrdí, že pre Súdny dvor je vyjadrenie sa so spätnou účinnosťou o zákonnosti právnej úpravy Spoločenstva vo svetle odporúčaní OUS, ktoré platia do budúcnosti, alebo rozhodnutí, na ktorých spočívajú odporúčania, v rozpore so zásadami, z ktorých vychádza nariadenie č. 1515/2001.
- 28 Rada a Komisia sa domnievajú, že uvedené odporúčania a rozhodnutia týkajúce sa bavlnenej posteľnej bielizne nezaväzujú Súdny dvor a že nariadenie č. 2398/97 nie je neplatné z pohľadu práva Spoločenstva z jediného dôvodu, že OUS dospel k záveru, že prijatie tohto nariadenia porušuje povinnosti vyplývajúce Spoločenstvu z antidumpingovej dohody.
- 29 Treba v prvom rade pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry dohody WTO nepatria s prihliadnutím na ich povahu a štruktúru medzi predpisy, ktoré Súdny dvor zohľadňuje pri preskúvaní zákonnosti aktov inštitúcií Spoločenstva (rozsudky z 30. septembra 2003, Biret International/Rada, C-93/02 P, Zb. s. I-10497, bod 52, ako aj z 1. marca 2005, Van Parys, C-377/02, Zb. s. I-1465, bod 39 a citovaná judikatúra).
- 30 Súd Spoločenstva by mal právomoc preskúmať zákonnosť dotknutého aktu Spoločenstva s ohľadom na pravidlá WTO len za predpokladu, že Spoločenstvo chcelo vykonať konkrétny záväzok v rámci WTO, alebo v prípade, že akt Spoločenstva výslovne odkazuje na konkrétne ustanovenia dohôd WTO (rozsudky z 23. novembra

1999, Portugalsko/Rada, C-149/96, Zb. s. I-8395, bod 49; Biret International/Rada, už citovaný, bod 53, ako aj Van Parys, už citovaný, bod 40 a citovaná judikatúra).

- 31 V súlade s článkom 1 nariadenia č. 1515/2001 Rada môže po správe prijatej OUS podľa okolností zrušiť, zmeniť alebo doplniť opatrenie na urovanie sporu alebo prijať iné osobitné opatrenia, ktoré sa za určitých okolností považujú za potrebné.
- 32 Podľa jeho článku 4 sa nariadenie č. 1515/2001 uplatňuje na správy prijaté OUS po 1. januári 2001. V predmetnej veci OUS prijal 12. marca 2001 správu odvolacieho orgánu a osobitnej skupiny zmenenú správou tohto orgánu.
- 33 Podľa článku 3 nariadenia č. 1515/2001 akékoľvek opatrenia prijaté podľa nariadenia nadobudnú účinnosť dňom nadobudnutia ich platnosti, ak nie je ustanovené inak, a nestanoví sa tým základ pre úhradu cla zavedeného k tomuto dátumu. Odôvodnenie č. 6 tohto nariadenia v tejto súvislosti stanovuje, že odporúčania v správe prijatej OUS majú len účinok do budúcnosti. V dôsledku toho „opatrenia prijaté na základe [nariadenia č. 1515/2001] nadobudnú účinnosť odo dňa nadobudnutia ich účinnosti, ak nie je stanovené inak... a nestanoví sa tým základ pre úhradu ciel zavedených k tomuto dátumu“.
- 34 V predmetnej veci vzhľadom na ustanovenia nariadenia č. 1515/2001 a odporúčania OUS Rada najprv prijala 7. augusta 2001 nariadenie č. 1644/2001. Neskôr prijala 28. januára 2002 nariadenie č. 160/2002 a nakoniec 22. apríla 2002 nariadenie č. 696/2002 potvrdzujúce konečné antidumpingové clo zavedené nariadením č. 2398/97 zmeneným a pozastaveným nariadením č. 1644/2001.

35 Z vyššie uvedeného vyplýva, že za okolností ako vo veci samej nemôže byť zákonnosť nariadenia č. 2398/97 preskúmaná vzhľadom na antidumpingovú dohodu tak, ako je neskôr vykladaná odporúčaniami OUS, keďže z následných nariadení jasne vyplýva, že Spoločenstvo vylúčením vrátenia cla zaplateného podľa nariadenia č. 2398/97 nijako nezamýšľalo splniť osobitnú povinnosť prevzatú v rámci WTO.

O platnosti nariadenia č. 2398/97 vzhľadom na základné nariadenie

36 Vnútroštátny súd sa pýta okrem iného na platnosť nariadenia č. 2398/97 vzhľadom na základné nariadenie. V podstate sa pýta, či sa Komisia dopustila zjavne nesprávneho posúdenia pri určení „vytvorenej“ normálnej hodnoty dotknutého výrobku, výpočtu dumpingu a existencie ujmy spôsobenej výrobnému odvetviu Spoločenstva.

37 Žalobkyňa vo veci samej sa opiera o článok 2 ods. 6 základného nariadenia týkajúceho sa určovaní normálnej hodnoty výrobku, o článok 2 ods. 11 základného nariadenia o určení dumpingového rozpätia a o článok 3 ods. 5 toho istého nariadenia o určení ujmy spôsobenej výrobnému odvetviu Spoločenstva.

38 V tejto súvislosti Ikea tvrdí, že vzhľadom na to, že výklady uvedených článkov antidumpingovej dohody vykonané OUS v jeho rozhodnutiach potvrdzujú skutočnosť, že metódy používané dotknutými inštitúciami Spoločenstva na určenie dumpingového rozpätia a ujmy sú nesprávne, je opodstatnené sa domnievať, že tieto metódy sú tiež v rozpore so základným nariadením.

- 39 Rada a Komisia naopak zastávajú názor, že nariadenie č. 2398/97 zostáva platné s ohľadom na právo Spoločenstva. Komisia podporovaná Radou sa domnieva, že ustanovenia nariadenia č. 2398/97 spochybnené vzhľadom na základné nariadenie predstavujú dlhodobo platné postupy, ktoré doposiaľ neboli vyhlásené za neplatné súdmi Spoločenstva.
- 40 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že, ako uviedol generálny advokát v bode 102 svojich návrhov, v oblasti spoločnej obchodnej politiky a osobitne v oblasti ochranných obchodných opatrení inštitúcie Spoločenstva disponujú širokou mierou voľnej úvahy z dôvodu zložitosti hospodárskych, politických a právnych situácií, ktoré musia preskúmať (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 4. októbra 1983, Fediol/Komisia, 191/82, Zb. s. 2913, bod 26, a zo 7. mája 1987, Nachi Fujikoshi/Rada, 255/84, Zb. s. 1861, bod 21).
- 41 Z ustálenej judikatúry okrem iného vyplýva, že výber medzi rôznymi metódami výpočtu dumpingového rozpätia ako tie, ktoré sú uvedené v článku 2 ods. 11 základného nariadenia, ako aj posúdenie normálnej hodnoty výrobku alebo tiež určenie existencie ujmy predpokladajú posúdenie zložitých hospodárskych situácií a súdne preskúmanie takéhoto posúdenia sa preto musí obmedziť na overenie toho, či boli dodržané príslušné procesné pravidlá, či skutočnosti, na ktorých je založená voľba, boli správne zistené, a či nedošlo k zjavne nesprávnemu posúdeniu uvedených skutočností alebo k zneužitiu právomoci (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. mája 1987, NTN Toyo Bearing a i./Rada, 240/84, Zb. s. 1809, bod 19; zo 14. marca 1990, Gestetner Holdings/Rada a Komisia, C-156/87, Zb. s. I-781, bod 63, a z 19. novembra 1998, Spojené kráľovstvo/Rada, C-150/94, Zb. s. I-7235, bod 54).
- 42 Je preto opodstatnené preskúmať, či sa inštitúcie Spoločenstva dopustili zjavne nesprávneho posúdenia vzhľadom na právo Spoločenstva pri určení „vytvorenej“ normálnej hodnoty dotknutého výrobku, dumpingového rozpätia a existencie ujmy spôsobenej výrobnému odvetviu Spoločenstva.

O výpočte „vytvorenej“ normálnej hodnoty dotknutého výrobku

- 43 Normálna hodnota sa vypočítava pre všetky typy výrobkov vyvezených do Spoločenstva spoločnosťami ako celok v súlade s článkom 2 ods. 3 základného nariadenia. Určuje sa pripočítaním primeranej sumy zodpovedajúcej na jednej strane predajným, administratívnym a ďalším všeobecným nákladom a na druhej strane uskutočnenému zisku k nákladom na výrobu typov výrobkov vyvezených každou spoločnosťou.
- 44 Pokiaľ ide o dovozy pochádzajúce z Indie, keďže iba jedna spoločnosť uskutočnila celkove reprezentatívny vnútorný predaj a keďže vnútorný predaj výnosných modelov predstavoval menej ako 80 %, ale viac ako 10 % všetkých vnútorných predajov, sa tieto predaje považovali za uskutočnené počas normálnych obchodných činností. V dôsledku toho hodnota zodpovedajúca na jednej strane predajným, administratívnym a ďalším všeobecným nákladom a na druhej strane zisku, ktorý bol použitý na účely určenia normálnej hodnoty pre všetky spoločnosti, ktoré boli predmetom šetrenia, zodpovedá tým, ktoré znášala a uskutočnila táto spoločnosť v súlade s článkom 2 ods. 6 základného nariadenia. Rovnaké skutočnosti sa zistili, pokiaľ ide o dovozy pochádzajúce z Pakistanu.
- 45 Čo sa týka používania ziskového rozpätia jedinej spoločnosti, nariadenie č. 2398/97 pripomína vo svojom odôvodnení č. 18, že prešetrenie sa obmedzilo na vzorku výrobcov/vývozcov v súlade s článkom 17 základného nariadenia a že veľká väčšina indických spoločností, ktoré spolupracovali, sú vývozné spoločnosti, ktoré nepredávajú podobné výrobky na ich vnútornom trhu. Komisia zahrnula do tejto vzorky päť indických výrobcov/vývozcov, z ktorých dvaja v čase výberu prehlásili, že predávali podobné výrobky na uvedenom trhu.

46 Napriek tomu, ako upresňuje odôvodnenie č. 23 dočasného nariadenia, prešetrenie odhalilo, že jediný z týchto výrobcov/vývozcov uskutočnil reprezentatívny predaj podobného výrobku na svojom vnútornom trhu v priebehu obdobia prešetrenia. Navyše odkaz na článok 2 ods. 6 písm. a) základného nariadenia na vážený priemer skutočných súm určených pre iných vývozcov alebo výrobcov nevyklučuje, že táto hodnota sa môže určiť vykonaním váženého priemeru transakcií a/alebo typov výrobkov jediného vývozcu alebo výrobcu.

47 Je opodstatnené v tejto súvislosti uviesť, že, ako uviedol generálny advokát v bodoch 132 až 142 svojich návrhov, Rada sa nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď dospela k záveru, že pri určení súm zodpovedajúcich predajným, administratívnym a ďalším všeobecným nákladom, ako aj ziskom sa článok 2 ods. 6 písm. a) základného nariadenia môže uplatniť, ak sa dostupné informácie týkajú iba jedného výrobcu, a umožňuje vylúčiť informácie týkajúce sa predajov, ktoré sa neuskutočnili počas normálnych obchodných činností.

48 Na jednej strane totiž použitie v článku 2 ods. 6 písm. a) základného nariadenia množného čísla vo výraze „iných vývozcov alebo výrobcov“ nevyklučuje prihladenie na údaje jediného podniku, ktorý medzi ďalšími podnikmi, ktoré sú predmetom prešetrenia, uskutočnil na vnútornom trhu štátu pôvodu reprezentatívny predaj podobných výrobkov v priebehu šetrenia. Na druhej strane vylúčenie určenia ziskového rozpätia predajov iných vývozcov alebo predajcov, ktoré sa neuskutočnili v priebehu normálnych obchodných činností, predstavuje primeranú metódu tvorby normálnej hodnoty v súlade so zásadou stanovenou v článku 1 ods. 2 a v článku 2 ods. 1 základného nariadenia, podľa ktorého normálna hodnota musí v zásade spočívať na údajoch týkajúcich sa predajov uskutočnených počas normálnych obchodných činností.

- 49 Z toho vyplýva, že Rada sa nedopustila žiadneho zjavne nesprávneho posúdenia pri výpočte „vytvorenej“ normálnej hodnoty dotknutého výrobku.

O určení dumpingového rozpätia

- 50 Pokiaľ ide o konečné určenie dumpingového rozpätia, vnútroštátny súd sa pýta, či metóda „nulovania“ používaná na účely stanovenia celkového dumpingového rozpätia tak, ako sa uplatnila v rámci dotknutého antidumpingového šetrenia v konaní vo veci samej, je zlučiteľná s článkom 2 ods. 11 základného nariadenia.
- 51 Predovšetkým treba pripomenúť, že údajné chyby vo výpočte predajných, administratívnych a ďalších nákladov a ziskov, ako aj použitie metódy „nulovania“ sa týkajú určenia dumpingového rozpätia. Napriek tomu nezákonnosť úpravy vykonanej v rámci určenia existencie dumpingu sa dotýka zákonnosti zavedenia antidumpingového cla iba potiaľ, pokiaľ zavedené antidumpingové clo prekračuje clo uplatniteľné bez tejto úpravy.
- 52 Podľa článku 2 ods. 12 základného nariadenia dumpingové rozpätie je suma, o ktorú normálna hodnota presahuje vývoznú cenu. Toto rozpätie teda určujú orgány poverené prešetrením v súlade s odsekom 10 tohto článku spravodlivým porovnaním normálnej hodnoty podobného výrobku s vývoznou cenou, ktorá sa uplatňuje v Spoločenstve.

- 53 V konaní vo veci samej nie je spochybnené, že dumpingové rozpätie sa vypočítalo porovnaním váženého priemeru „vytvorenej“ normálnej hodnoty typov typového výrobku s váženým priemerom vývozných cien typov výrobkov. Dotknuté inštitúcie tak najprv spísali viacero rôznych vzorov výrobku, ktorý bol predmetom prešetrenia. Pre každý z nich vypočítali vážený priemer normálnej hodnoty a vážený priemer vývozných cien a potom ich porovnali pre každý vzor. Keďže pre niektoré vzory bola vývozná cena nižšia ako normálna hodnota, určila sa existencia dumpingu. Naopak, pre iné modely bola vývozná cena vyššia ako normálna hodnota, a preto sa ponechalo dumpingové rozpätie zápornej hodnoty.
- 54 Na účely výpočtu celkovej hodnoty dumpingu pre výrobok dotknutý prešetrením tieto inštitúcie ďalej pripočítali hodnotu dumpingu, pokiaľ ide o všetky modely, vo vzťahu ku ktorým sa zistil dumping. Naopak, inštitúcie znížili na nulu všetky záporne dumpingové rozpätia. Celková hodnota dumpingu sa potom vyjadřila v percentách kumulovanej hodnoty všetkých vývozných transakcií všetkých vzorov, ktoré boli alebo neboli predmetom dumpingu.
- 55 V tejto súvislosti treba uviesť, že ustanovenia článku 2 základného nariadenia nijako neodkazujú na metódu „nulovania“. Naopak, toto nariadenie výslovne ukladá inštitúciám Spoločenstva povinnosť vykonať spravodlivé porovnanie medzi vývoznou cenou a normálnou hodnotou v súlade s ustanoveniami jeho článku 2 ods. 10 a 11.
- 56 Článok 2 ods. 11 základného nariadenia totiž spresňuje, že vážený priemer normálnej hodnoty sa porovná „s váženým priemerom cien všetkých vývozov do Spoločenstva“. V predmetnej veci sa pri tomto porovnaní použitie metódy „nulovania“ záporného dumpingového rozpätia v skutočnosti prejavilo zmenou cien transakcií pri vývoze. V dôsledku toho Rada použitím tejto metódy nevypočítala celkové dumpingové

rozpätie vychádzajúc z porovnaní úplne odrážajúcich všetky porovnateľné vývozné ceny, a preto sa vypočítaním uvedeného rozpätia týmto spôsobom dopustila zjavne nesprávneho posúdenia vzhľadom na právo Spoločenstva.

57 Z toho vyplýva, že inštitúcie Spoločenstva konali spôsobom nezlučiteľným s článkom 2 ods. 11 základného nariadenia tým, že uplatnili v rámci výpočtu dumpingového rozpätia týkajúceho sa výrobku dotknutého šetrením metódu „nulovania“ záporných dumpingových rozpätí pre každý z dotknutých typov výrobkov.

O určení existencie ujmy

58 Vnútroštátny súd žiada Súdny dvor, aby posúdil platnosť nariadenia č. 2398/97 v časti, v ktorej na účely posúdenia ujmy nevyhodnotilo všetky príslušné škodlivé činitele, ktoré majú vplyv na stav výrobného odvetvia Spoločenstva a spolieha sa na dôkazy získané od spoločností, ktoré nie sú súčasťou výrobného odvetvia Spoločenstva, na určenie tejto ujmy v rozpore s článkom 3 ods. 5 základného nariadenia.

59 Treba pripomenúť, že podľa článku 1 ods. 1 základného nariadenia antidumpingové clo sa môže vzťahovať na výrobok, ktorý je predmetom dumpingu iba vtedy, ak jeho prepustenie do voľného obehu v Spoločenstve spôsobuje ujmu, pričom termín „ujma“ sa chápe podľa článku 3 ods. 1 rovnakého nariadenia ako značná ujma spôsobená výrobnému odvetviu Spoločenstva, značná ujma hroziaca výrobnému odvetviu Spoločenstva alebo značná prekážka v založení tohto výrobného odvetvia Spoločenstva.

- 60 V tejto súvislosti treba konštatovať, že podľa odôvodnenia č. 34 nariadenia č. 2398/97 predstavuje 35 spoločností, ktoré zaslali sťažnosť Komisii, väčšinový podiel celkovej výroby v Spoločenstve v zmysle článku 5 ods. 4 základného nariadenia a predstavujú tiež v tomto ohľade výrobné odvetvie Spoločenstva tak, ako je definované v článku 4 ods. 1 tohto posledného nariadenia. Napriek tomu z odôvodnenia č. 41 nariadenia č. 2398/97 vyplýva, že preskúmanie ujmy spôsobenej výrobnému odvetviu Spoločenstva sa týkalo údajov o Spoločenstve vcelku a neanalyzovalo sa iba na úrovni výrobného odvetvia Spoločenstva tak, ako je definované v tomto článku 4 ods. 1.
- 61 Pokiaľ ide o otázku, či sa orgány Spoločenstva dopustili nesprávneho právneho posúdenia tým, že nevyhodnotili všetky príslušné škodlivé činitele, ktoré majú vplyv na stav výrobného odvetvia Spoločenstva a sú uvedené v článku 3 ods. 5 základného nariadenia, je opodstatnené upresniť, že toto ustanovenie dáva týmto orgánom diskrečnú právomoc pri preskúmaní a vyhodnotení rôznych údajov.
- 62 Ako uviedol generálny advokát v bodoch 193 a 194 svojich návrhov, na jednej strane toto ustanovenie iba vyžaduje, aby sa preskúmali „relevantné“ činitele a hospodárske údaje, „ktoré majú vplyv na stav výrobného odvetvia Spoločenstva“, a na druhej strane z tohto ustanovenia vyplýva, že zoznam uvedených činiteľov a hospodárskych údajov „nie je vyčerpávajúci“.
- 63 Je preto opodstatnené konštatovať, že vyhodnotením na účely preskúmania vplyvu dovozov, ktoré sú predmetom dumpingu na tento stav, iba relevantných činiteľov, ktoré na tento stav vplývajú, dotknuté inštitúcie neprekročili voľnú úvahu, ktorá je im zverená na vyhodnotenie zložitých hospodárskych situácií. Okrem toho počas nového vyhodnotenia uskutočneného v rámci nariadenia č. 1644/2001, údajne chyby pri posúdení ujmy nemali účinky na určenie existencie ujmy spôsobenej výrobnému odvetviu Spoločenstva.

- 64 Za týchto podmienok sa treba domnievať, že inštitúcie Spoločenstva sa nedopus-tili žiadneho zjavne nesprávneho posúdenia pri vyhodnotení existencie a závažnosti tejto ujmy.
- 65 Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je opodstatnené na prvú otázku odpovedať tak, že článok 1 nariadenia č. 2398/97 je neplatný v rozsahu, v akom Rada uplatnila na účely určenia dumpingového rozpätia týkajúceho sa prešetrovaného výrobku metódu „nulovania“ negatívnych dumpingových rozpätí pre každý z typov dotknutých výrobkov.
- 66 Je potrebné v dôsledku toho bez toho, aby bolo opodstatnené odpovedať na ďalšie otázky týkajúce sa platnosti následných nariadení, preskúmať piatu otázku týkajúcu sa dôsledkov, ktoré je potrebné vyvodíť zo zistenia neplatnosti článku 1 nariadenia č. 2398/97 vzhľadom na právo dovozcu vo veci samej na vrátenie antidumpingového cla zaplateného podľa tohto nariadenia.
- 67 Je úlohou vnútroštátnych orgánov vyvodíť dôsledky v ich právnom poriadku vyplývajúce z určenia neplatnosti v rámci návrhu na začatie prejudiciálneho konania o posúdenie platnosti (rozsudok z 30. októbra 1975, *Rey Soda*, 23/75, Zb. s. 1279, bod 51), čo má za následok, že antidumpingové clo zaplatené podľa nariadenia č. 2398/97 nie je v zmysle článku 236 ods. 1 nariadenia č. 2913/92 zákonne dlžné a musí byť v zásade vrátené colnými orgánmi v súlade s týmto ustanovením len vtedy, ak sú splnené podmienky, ktoré sa vzťahujú na takéto vrátenie, ako aj tá, ktorá je upravená v odseku 2 tohto článku, čo musí preskúmať vnútroštátny súd.

68 Ďalej treba uviesť, že iba vnútroštátne súdy majú právomoc konať a rozhodovať o žalobe o vrátenie neoprávnene vybratých súm vnútroštátnym orgánom na základe právnej úpravy Spoločenstva, ktorá bola neskôr vyhlásená za neplatnú (pozri v tomto zmysle rozsudky z 30. mája 1989, Roquette/Komisia, 20/88, Zb. s. 1553, bod 14, a z 13. marca 1992, Vreugdenhil/Komisia, C-282/90, Zb. I-1937, bod 12).

69 Za týchto podmienok je opodstatnené odpovedať na piatku otázku tak, že dovozca ako v konaní vo veci samej, ktorý podal na vnútroštátny súd žalobu proti rozhodnutiam, ktorými sa od neho žiada zaplatenie antidumpingového cla podľa nariadenia č. 2398/97, vyhláseného za neplatné podľa predmetného rozsudku, má v zásade právo odvolávať sa na túto neplatnosť v rámci sporu v konaní vo veci samej na to, aby mu bolo toto clo vrátené v súlade s článkom 236 ods. 1 nariadenia č. 2913/92.

O trovách

70 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 1 nariadenia Rady (ES) č. 2398/97 z 28. novembra 1997 o uložení konečných antidumpingových ciel na dovozy bavlnenej posteľnej bielizne pochádzajúce z Egypta, Indie a Pakistanu je neplatný v rozsahu, v akom Rada Európskej únie uplatnila na účely určenia dumpingového rozpätia týkajúceho sa prešetrovaného výrobku metódu „nulovania“ negatívnych dumpingových rozpätí pre každý z typov dotknutých výrobkov.**
2. **Dovozca ako v konaní vo veci samej, ktorý podal na vnútroštátny súd žalobu proti rozhodnutiam, ktorými sa od neho žiada zaplatenie antidumpingového cla podľa nariadenia č. 2398/97, vyhláseného za neplatné podľa predmetného rozsudku, má v zásade právo odvolávať sa na túto neplatnosť v rámci sporu v konaní vo veci samej na to, aby mu bolo toto clo vrátené v súlade s článkom 236 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva.**

Podpisy